

Dosarul nr.2ra-730/22
2-19136739-01-2ra-23052022

Prima instanță - Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud.: M. Frunze)
Instanța de Apel - Curtea de Apel Chișinău (jud.: M. Anton, L. Pruteanu, I. Secrieru)

Î N C H E I E R E

29 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Budyak Grigory, reprezentat de avocatul Glușenco Eugeniu,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Budyak Nelli împotriva lui Grigory Budyak, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Botanica cu privire la desfacerea căsătoriei, determinarea domiciliului copilului minor și încasarea pensiei de întreținere,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 01 decembrie 2021, prin care s-a respins apelul lui Budyak Grigory și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 23 noiembrie 2020,

c o n s t a t ă :

La 20 august 2019, Budyak Nelli a depus o cerere de chemare în judecată împotriva lui Grigory Budyak, intervenient accesoriu, Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Botanica cu privire la desfacerea căsătoriei, determinarea domiciliului copilului minor și încasarea pensiei de întreținere.

În motivarea a indicat că Budyak Nelli din cauza neînțelegerilor apărute în cuplul, căsătorită cu Budyak Grigory a eșuat.

Din căsătorie au un copil minor, XXX născut la XXX. Deja de timp îndelungat locuiesc separat, reclamanta împreună cu copilul minor în Republica Moldova, iar pârâtul în Federația Rusă, având fiecare viața sa personală.

Astfel, ținând cont de împrejurările date și vârsta copilului care nevoie de îngrijirea și educația mamei, atașamentul deosebit față de mamă, condițiile locative, situația materială și personalitatea reclamantei, care dispune de toate calitățile și condițiile pentru a-i garanta un mediu de trai decent, faptul că copilul locuiește cu mama, ea îl întreține și are grijă de el, se află în grija și educația reclamantei, punând la baza cererii interesul și beneficiul copilului minor, consideră necesar determinarea domiciliului copilului minor XXX cu reclamanta Budyak Nelli.

Reclamanta a susținut că pârâtul locuiește peste hotarele Republicii Moldova, are venituri neregulate și fluctuabile. În asemenea condiții a considerat că suma de 5000 lei este rezonabilă pentru a acoperi proporțional cheltuielile de întreținere a copilului.

Suma respectivă este necesară pentru nevoile alimentare ale copilului, obligația legală de întreținere a copilului, resursele necesare împlinirii și a altor trebuințe, precum cele privind asigurarea unei instruiți corespunzătoare, a unei locuințe, a tratamentelor medicale și altele.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 23 noiembrie 2020, cererea de chemare în judecată înaintată Budyak Nelli, a fost admisă parțial.

S-a desfăcut căsătoria încheiată între Budyak Grigory și Budyak Nelli, înregistrată în Registrul actelor de stare civilă cu nr. 71-T la 09 august 2012 de OSC Orhei.

La eliberarea certificatelor de divorț s-a încasat taxa de stat de la Budyak Grigory, și Budyak Nelli, în mărime de 1000 % din unitatea convențională stabilită, ce constituie 200 lei.

S-a determinat domiciliul copilului minor, XXX, născut la XXX cu mama, Budyak Nelli.

S-a încasat de la Budyak Grigory în beneficiul lui Budyak Nelli, pensie pentru întreținerea copilului minor, XXX în mărime fixă de 2000 lei lunar, începând cu data de 20 august 2019 și până la atingerea majoratului copilului minor.

S-a încasat de la Budyak Grigory în beneficiul Statului taxa de stat în sumă de 720 lei. În rest acțiunea s-a respins, ca neîntemeiată.

Pentru a hotărî astfel, instanța de fond a reținut că:

Referitor la pretenția reclamantei de a stabili domiciliul copilului minor XXX cu mama Budyak Nelli, instanța a conchis că copilul minor al cărui domiciliu se solicită a fi determinat, are o vârstă fragedă, 6 ani și 5 luni, vârstă la care copilul are nevoie de supraveghere, întreținere, dragoste și educație din partea părinților.

Potrivit avizului Direcției pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Botanica mun. Chișinău din 22 ianuarie 2020 cu privire la determinarea domiciliului copilului minor, XXX, născut la XX, s-a constatat că, mama Budyak Nelli dispune de condiții necesare pentru creșterea, întreținerea, educația și instruirea copilului său, XXX, născut la XXX.

Totodată, în ședința de judecată reprezentantul pârâtului a recunoscut parțial pretenția privind determinarea domiciliului copilului minor cu mama, fiind de acord ca domiciliul copilului minor, să fie stabilit cu reclamanta, Budyak Nelli, doar cu condiția ca în dispozitivul hotărârii de judecată să fie indicată țara în care va domicilia copilul minor împreună cu mama acestuia, și anume în Republica Moldova, deoarece consideră că există riscul ca reclamanta Budyak Nelli să plece peste hotarele Republicii Moldova împreună cu copilul minor, stabilindu-și locul de trai permanent în străinătate.

Astfel, instanța a ținut cont de vârsta fragedă a copilului, atașamentul acestuia față de fiecare dintre părinți dar și posibilitățile părinților de a-i crea condiții adecvate pentru educația și dezvoltarea fizică, intelectuală și spirituală.

Referitor la pretenția privind încasarea pensiei de întreținere, instanța a reținut că la caz suma de 2000 lei plătită lunar, ar fi una rezonabilă pentru întreținerea

copilului minor, această sumă ar asigura, pe cât se poate, un trai decent al copilului și totodată nu este o sumă împovărătoare, raportată la realitățile economico-financiare și necesităților de întreținere a copilului.

Suma de 2000 lei lunar corespunde în mod real nevoilor minorului și necesităților de întreținere la această vârstă. Totodată, la stabilirea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor, instanța în mod evident a ținut cont de veniturile pârâtului care au un caracter fluctuabil, având locul de trai și de lucru în Federația Rusă și păstrarea pe cât este posibil a nivelului anterior de asigurare materială a copilului.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 18 decembrie 2020 avocatul Glușcenco Eugeniu, în numele și interesele pârâtului Budyak Grigory, a declarat apel solicitând casarea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 23 noiembrie 2020 și emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 01 decembrie 2021, s-a respins apelul declarat de Budyak Grigory și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 23 noiembrie 2020.

La 03 mai 2022, Budyak Grigory, reprezentat de avocatul Glușcenco Eugeniu a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 01 decembrie 2021 solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanței în partea admiterii pretențiilor privind încasarea pensiei de întreținere și stabilirea domiciliului copilului și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii depusă de Budyak Nelli, în această parte.

În subsidiar, trimiterea cauzei la rejudecare, în instanța de apel.

În motivare a invocat că nu este de acord cu decizia Curții de Apel Chișinău, o consideră ilegală, cu interpretarea eronată a normelor de drept material.

Instanța de apel, a interpretat eronat prevederile art. 58 alin. (1) și art. 74 alin. (1) al Codului familiei, în raport cu materialele dosarului și situația de fapt, la data examinării cauzei.

Recurentul a susținut că nu se eschivează de la obligația de întreținere a copilului, astfel încasarea pensiei de întreținere pe cale judecătorească este neîntemeiată și contrară legii.

Astfel, în opinia recurentului, instanțele investite cu judecarea fondului au interpretat eronat normele de drept material aplicabile în speță și neîntemeiat au încasat pensia alimentară.

Referitor la pretenția privind determinarea domiciliului copilului cu mama recurentul a susținut că instanțele inferioare au stabilit domiciliul copilului cu mama, fără a indica țara de domiciliu a copilului.

Instanțele inferioare au omis să indice țara unde copilul își va avea domiciliul, iar în astfel de situație hotărârile instanțelor investite cu judecarea fondului generează incertitudini și riscuri suplimentare.

Astfel, la stabilirea domiciliului copilului, instanțele urmau să indice țara de domiciliu a copilului și anume, Republica Moldova.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei 01 decembrie 2021.

Conform art.434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Instanța de apel a comunicat recurentului și reprezentantului acestuia decizia motivată la 09 martie 2022, prin intermediul poștei electronice (f.d.212).

Prin hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr. 41 din 24 februarie 2022, s-a declarat stare de urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova pentru o perioadă de 60 de zile.

La 02 martie 2022, a fost emisă Dispoziția nr. 5 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, prin care la pct. 5.1.2 a prevăzut că termenele de exercitare a căilor de atac în cauzele civile se suspendă de drept, aflate în curs la data intrării în vigoare la data intrării în vigoare a dispoziției, se întrerup, urmând a curge noi termene, de aceeași durată, de la data încetării stării de urgență.

Prin Dispoziția Comisiei Situații Excepționale nr.13 din 31 martie 2022, termenele de exercitare a căilor de atac întrerupte prin Dispoziția nr. 5 din 02 martie 2022, au fost substituite cu noi termene, de aceeași durată, care au început a curge de la 04 aprilie 2022,

Astfel, termenul de prevăzut de art. 434 Cod de procedură civilă a început a curge de la data de 04 aprilie 2022.

Respectiv, cererea de recurs declarată la 03 mai 2022, este depusă în termen.

Conform art.434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Cererea de recurs declarată la 11 februarie 2022, este depusă întrem legal, ținând cont că instanța de apel a expedit-o părților decizia motivată la 21 decembrie 2021.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

La 23 mai 2022, Curtea Supremă de Justiție a comunicat intimațiilor recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței în termen de o lună de la data primirii scrisorii, fiind recepționat la 26 mai 2022, potrivit avizelor de recepție de la fila dosarului 11-12, Vol. II.

La 22 iunie 2022, Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Botanica a depus referință invocând la examinarea recursului instanța trebuie să țină cont de art.3 din Convenția cu privire la drepturile copilului și să fie luate în considerare interesele superioare ale copilului.

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de

recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acest este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Potrivit art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Budyak Grigory, reprezentat de avocatul Glușenco Eugeniu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Budyak Grigory, reprezentat de avocatul Glușcenco Eugeniu.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari

Mariana Pitic

Victor Burduh